

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

Președinte
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către partea vătămată Sandic Vadim, prin care solicită casarea decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Colesnic Vasile XXX, născut la XXX
XXX, originar din XXX, satul XXX,
domiciliat în XXXX, str. XXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.05.2015 – 07.03.2017 ;
Instanța de apel: 28.03.2017 – 17.01.2018 ;
Instanța de recurs: 03.04.2018 – 22.05.2018 ;
Instanța de apel: 22.06.2018 - 20.03.2019 ;
Instanța de recurs: 22.05.2019 - 21.01.2019 ;
Instanța de apel: 09.03.2020 - 17.07.2020 ;
Instanța de recurs: 09.09.2020 – 27.10.2020 ;

C O N S T A T Ă :

Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 07 martie 2017, Colesnic Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.311 alin.(1) Cod penal și încetat procesul penal în temeiul art.60 Cod penal, cu liberarea de răspundere penală, în legătură cu intervenirea prescripției de tragere la răspundere.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a constatat că, la 11 octombrie 2008, Colesnic Vasile cu bună știință, fiind avertizat pentru răspunderea penală ce o poartă pentru denunțarea falsă, fiindu-i aduse la cunoștință prevederile art.311 Cod penal, intenționat, cu scopul de a-l învinui pe Sandic Vadim de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, l-a denunțat fals OUP al CP Șoldănești, care a pornit urmărirea penală nr. 2008470155, care ulterior la 02 noiembrie 2010 a fost clasată din lipsa elementelor infracțiunii conform prevederilor art.275 pct. 3) Cod de procedură penală.

Organul de urmărire penală l-a acuzat pe Colesnic Vasile de faptul denunțului fals cu scopul de al învinui pe Sandic Vadim de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal.

Avocatul Foltea Vasile în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motivul neconstatării existenței faptului infracțiunii.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea hotărârii atacate.

În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.311 alin.(1) Cod penal.

Împotriva deciziei instanței de apel, au declarat recursuri ordinare procurorul și partea vătămată.

Procurorul, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare.

A invocat că, probele administrate în cadrul urmăririi penale confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.311 alin.(1) Cod penal.

Instanța incorect și-a întemeiat soluția de achitare doar pe plângerea înaintată de Colesnic Vasile, pe când acesta a fost preîntâmpinat conform prevederilor art.311 Cod penal și la materialele cauzei mai există o plângere a inculpatului datată cu 14.10.2008 adresată comisariatului or. Șoldănești, înregistrată în R-1 cu nr.458 din 14.10.2008, prin care acesta solicită tragerea la răspundere penală a lui Vadim Sandic și Sergiu Sandic.

A interpretat incorect că, latura obiectivă a infracțiunii art.311 Cod penal, constituie acțiunea de denunțare falsă, iar urmarea prejudiciabilă constă în punerea în mișcare a organelor de drept în cercetarea unei infracțiuni nesăvârșite sau săvârșite de o altă persoană, fiindcă denunțarea falsă se consumă din momentul în care denunțul fals a ajuns la organul de urmărire penală, indiferent de faptul dacă s-a pornit sau nu procesul penal.

Partea vătămată Sandic Vadim, invocând ca temei prevederile art.427 alin.(1) pct.2), 5) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că, examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa sa, deși a depus cereri la 26.06.2017 și 31.07.2017, prin care a solicitat de a-i fi expediată o copie de decizie ori să fie citat pentru ulterioara ședință de judecată.

Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 mai 2018, recursurile declarate au fost admise, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că, instanța de apel la examinarea cauzei nu a respectat dispozițiile art.17 alin.(2), 60 alin.(1) pct.15), 315, 364 Cod de procedură penală, dat fiind că, judecarea cauzei respective s-a desfășurat în absența părții vătămate Vadim Sandic, în pofida faptului că lipsa acesteia în instanță a fost motivată, aceasta urmând a fi citată, întru a respecta procedura de contradictorialitate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

Instanța de apel a statuat că, probele administrate și cercetate de către prima instanță dovedesc vinovăția inculpatului Vasile Colesnic în comiterea infracțiunii imputate

Astfel, analizând și apreciind probele administrate și cercetate de către instanța de fond și de apel, instanța de apel a considerat că vina inculpatului Vasile Colesnic de comiterea infracțiunii incriminate s-a confirmat pe deplin și acțiunile acestuia corect au fost încadrate.

Instanța de apel a specificat că, instanța de fond just a constatat că din probele cercetate în ședința de judecată, rezultă cu certitudine că Vasile Colesnic, urmărind scopul de a-l învinui pe Vadim Sandic de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, 1-a denunțat fals OUP al CP Șoldănești, care a pornit urmărirea penală, denunțuri și plângeri false în următoarele circumstanțe.

Împotriva soluțiilor pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, a declarat recurs ordinar avocatul Foltea Vasile, indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a sentinței și deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Colesnic Vasile, din motivul neconstatării existenței infracțiunii imputate.

Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 ianuarie 2020, recursul declarat a fost admis, casată total decizia instanței de apel și dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (pct. 7. din decizie), nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

La examinarea cauzei, instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct.3 și 8, cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

Circumstanțele expuse atestă că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârilor, acestea fiind expuse neclar, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 iulie 2020, apelul avocatului Vasile Foltea în interesele inculpatului Colesnic Vasile declarat împotriva sentinței Judecătorei Soroca sediul Florești din 07 martie 2017 în cauza penală în privința lui Colesnic Vasile Pintilie a fost admis, casată totală sentința și s-a pronunțat o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Colesnic Vasile Pintilie de comiterea infracțiunii prevăzute de art.311 alin.(2) lit. a) Cod penal, a fost achitat pe motiv că nu s-a constatat existența faptei

infracțiunii.

Pentru a deduce astfel instanța a conchis că, verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept a cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate în acțiunile lui Colesnic Vasile Pintilie nu s-a constatat existența faptei infracțiunii incriminate, și anume: acțiunea de denunțare să fie falsă, adică să nu corespundă adevărului; denunțarea falsă se referă în mod obligatoriu la săvârșirea unei infracțiuni și să vizeze o persoană concretă.

Colesnic Vasile la 11 octombrie 2008 a depus plângere în care a indicat „Rog organele de drept să ia măsuri cu Sandic Vadim și Sandic Serghei, locuitori ai or. Șoldănești, care la data de 11.10.2008, în jurul orelor 12:00, aflându-se pe dealul din preajma or. Șoldănești, l-au bătut cu picioarele și pumnii peste diferite părți ale corpului”.

Astfel, conform plângerii înaintate, Colesnic Vasile n-a cerut tragerea la răspundere penală a lui Sandic Vadim și Serghei și nu i-a învinuit pe aceștia de comiterea cărei-va infracțiuni, doar indicând că a fost bătut, fapt ce contravine ordonanței din 18 iunie 2012 privind pornirea urmăririi penale, conform căreia urmează că acesta l-a învinuit pe Sandic Vadim și Serghei de săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave prevăzută de art.152 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, la momentul respectiv, urmărirea penală nr. 2008470155 pornită la 01 decembrie 2008 de către SUP a IP Șoldănești conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal, transmisă pentru continuarea efectuării urmăririi penale organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Rezina, este în curs de desfășurare și până la moment nu a fost adoptată o soluție finală în temeiul art. 291 CPP, iar în asemenea circumstanțe este prematur de concluzionat că denunțul lui Colesnic Vasile din 11.10.2008 este fals și cele indicate în el nu corespund adevărului, fiindcă pe cauza dată nu există o hotărâre definitivă.

Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de Sandic Vadim, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel din 17 iulie 2020 și menținerea sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 7 martie 2017.

Ca temei de drept a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct.2) și 5) Cod de procedură penală.

În susținerea recursului declarat a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

Instanța de apel a numit ședința de judecată pentru 17 iulie 2020, la ședința respectivă nu a avut posibilitatea de a fi prezent deoarece s-a îmbolnăvit și a solicitat amânarea ședinței, însă ședința n-a fost amânată, astfel a fost lipsit de dreptul de a realiza drepturile sale procedurale.

Astfel, instanța de apel a ignorat prevederile art. 323 alin.(2) Cod de procedură penală.

Lipsa sa la ședința din 17 iulie 2020, l-a împiedicat să declare recuzare față de judecătorul Natalia Chircu din completul care a judecat cauza.

Recurentul consideră că acest judecător n-a avut nici un drept să facă parte din completul de judecatori care a judecat cauza dată, dat fiind că anterior, după ce a fost scos de sub urmărirea penală la plângerea inculpatului Colesnic Vasile, a depus o plângere către OUP Șoldănești pentru declararea falsă împotriva sa și totodată a sesizat instanța de drept civil cu o cerere împotriva lui Colesnic Vasile prin care am

solicitat încasarea tuturor cheltuielilor.

Prin Hotărârea Judecătorei Șoldănești cererea a fost admisă, fiind contestată cu apel, la judecarea cauzei în apel a participat judecătorul Natalia Chircu.

În decizia dată, a fost deja expusă poziția judecătorilor pe faptul declarării false împotriva sa a lui Colesnic Vasile din 11 octombrie 2008 și ca urmare, judecătorul respectiv era incompatibil pentru participare la judecarea cauzei respective în temeiul art. 33 alin.(2) din Codul de procedură penală.

Instanța de apel a neglijat Raportul de Expertiză medico-legală nr.373 din 11 februarie 2009 și Raportul de Expertiză Medico-Legală nr.330 din 06.01.2010, concluziile cărora au fost bazate inclusiv pe documentele medicale primare fișa medicală nr.3520/351 din 11 octombrie 2008 prezentate de către Spitalul Raional Șoldănești unde în ziua de 11 octombrie 2008 s-a adresat inculpatul potrivit cărora, experții în cadrul a 2 comisii diferite au ajuns la aceeași concluzie careva echimoze, excoriații, plăgi, fracturi (inclusiv de coaste), nu au fost depistate.

În general, instanța de apel nu le-a recunoscut în calitate de probe.

Nu poate servi temei de achitare a lui Colesnic Vasile Expertiza medico-legală în comisie nr.272 din 17 octombrie 2016, prin care experții deja se expun că la inculpat au fost prezente careva leziuni, însă de apreciat vechimea lor nu este posibilă.

Până în anul 2010 au fost efectuate 2 expertize medico-legale în comisie, care au ajuns la concluzie absolut identice și care n-au depistat în general careva leziuni corporale la inculpat, rezultatul acestor expertize n-au fost contestate, prin urmare nici anulate, iar prin aceasta se dă dovadă că toate leziunile ulterior depistate se atribuie la perioada de după anul 2010, după ultima expertiză efectuată în comisie.

Instanța făcând trimitere la ordonanța din 08.11.2016 a procurorului în Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău prin care s-a dispus încetarea urmăririi penale din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile expertului Vicol Aurel și a medicului radiolog imagist Guțan Victor, însă nu a analizat conținutul acesteia, pentru că aceste persoane au fost scoase de sub urmărire penală nu din motiv că „nu s-a constatat fapta”, dar din motiv de procedură.

A dat o apreciere greșită probelor din dosar, în derogare de la prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, punând accentul doar pe depozițiile și versiunea inculpatului și o interpretare eronată a dreptului material, care nu coroborează cu celelalte probe administrate pe caz.

La baza achitării lui Colesnic Vasile instanța a luat ca bază, ordonanța din 19 octombrie 2017, a procurorului-șef al Procuraturii raionului Șoldănești, de reluare a urmăririi penale în cauza penală nr.2008470155 în baza plângerii lui Colesnic Vasile pe faptul maltratării la 11 octombrie 2008, însă este greșită și pripită.

Prin referința depusă la 02 octombrie 2020, avocatul Foltea Vasile acționând în numele lui Colesnic Vasile a indicat că recursul depus de Sandic Vadim este neîntemeiat și a solicitat respingerea recursului.

Urmare a verificării argumentelor invocate în recursul ordinar a părții vătămate Sandic Vadim în cauza penală, în privința lui Colesnic Vasile, în coraport cu materialele administrate pe caz, Colegiul conchide inadmisibilitatea recursului din următoarele considerente.

Art.422 din Codul de procedură penală, stabilește că termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) din Codul de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din recurs se constată că, recurentul contestă decizia instanței de apel, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2) din Codul de procedură penală, în sensul că în instanța de apel cauza penală s-a judecată cu încălcare prevederile art.30, 31 și 33.

Invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2) și 5) din Codul de procedură penală, ca temeiuri pentru declararea recursului, recurentul a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că alegațiile specificate de recurent, nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Colegiul penal atestă că, recurentul invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 2) și 5) Cod de procedură penală, își exprimă convingerea că instanța de apel contrar prevederilor art. 101 din Codul de procedură penală a dispus achitarea inculpatului.

Instanța de recurs constată că, participarea judecătorului Natalia Chircu la examinarea cauzei a fost legală, și nu denotă incompatibilitate judecătorului ce este de natură a crea vreo o suspiciune rezonabilă de imparțialitate.

Or, incompatibilitatea judecătorului se apreciază în concret, la speță și nu în general.

Faptul că judecătorul Natalia Chircu a participat la examinarea cauzei civile ce a avut ca obiect încasarea prejudiciului material derivat din cheltuieli de asistență juridică în cadrul prezentei cauze penale și prejudiciu moral nu denotă incompatibilitatea judecătorului la examinarea cauzei penale, nu atestă o circumstanță ce ar pune la îndoială obiectivitatea și incompatibilitatea judecătorului la examinarea prezentei cauze penale.

De asemenea, argumentul recurentului precum că, cauza a fost judecată în apel în lipsa sa, Colegiul îl consideră neîntemeiat.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 iulie 2020, în ședința de judecată au fost prezenți Colesnic Vasile, Sandic Vadim și Sandic Sergiu.

Toți participanții la proces s-au expus poziția, au dat declarații și au răspuns la întrebările instanței, fiind cercetate probele acuzării și apărării.

Ședința de judecată s-a întrerupt la etapa replicilor și ultimul cuvânt al inculpatului, pentru data de 17 iulie 2020.

În ședința de judecată din 17 iulie 2020, părțile vătămate nu s-au prezentat, după ascultarea ultimului cuvânt al inculpatului, instanța s-a retras în deliberare.

Deci, Colegiul constată că, instanța de apel nu a încălcat procedura de examinarea a apelului, părțile vătămate au prezente la examinarea cauzei în fond s-au expus asupra apelului declarat de Colesnic Vasile și prin urmare, nu li s-a încălcat nici un drept procedural.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Prin urmare, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În corespundere cu prevederile art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Temeiul de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 2) și 5) din Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența temeiurilor invocate.

Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat a ajuns la concluzia privind achitarea lui Colesnic Vasile de învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal din motiv că nu s-a constata existența faptei infracțiunii.

În decizia sa instanța de apel s-a expus detaliat și argumentat asupra soluției de achitare, fiind redate clar motivele pe care se întemeiază concluzia.

Astfel, Colegiul penal consideră, că este întemeiată concluzia instanței de apel.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs va sintetiza argumentele ce stau la baza soluției de inadmisibilitate a prezentului recurs, și anume acestea se exprimă în faptul că, odată ce cauza a fost examinată minuțios după rejudecare de către instanța de apel, iar criticele avansate de apărător au primit deja răspunsuri detaliate și fundamentate pe actele cauzei, nu este necesară reluarea și repetarea acestora.

Colegiul penal atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și, corespunzător, corect a dispus achitarea lui Colesnic Vasile.

Având ca suport cele invocate supra, se atestă faptul că, în baza art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, urmează a decide asupra inadmisibilității recursului ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) din Codul de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Sandic Vadim împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe Colesnic Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 octombrie 2020.

Președintele ședinței

Dumitru Mardari

judcători

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru